

СИЛАБУС

НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(обов'язкова навчальна дисципліна)

«Історія бухгалтерського обліку»

Ступінь вищої освіти	бакалавр
освітньо-професійна програма	Облік і оподаткування
спеціальність	071 Облік і оподаткування
Галузь знань	Управління та адміністрування
Рік навчання	1
Кількість кредитів	3,0
Лекції	22 год
Практичні заняття	28 год
Самостійна робота	55 год
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	державна

Розробник:

Ліпський Роман Вікторович
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри бухгалтерського обліку та
економічного контролю ПДАУ (каб. № 435)
e-mail: roman.lipskyi@pdaa.edu.ua

Інформація про освітню компоненту

<p>Анотація освітньої програми</p>	<p>Мета вивчення – формування у здобувачів вищої освіти розуміння суті пізнання історії обліку у ретроспективі, з’ясуванні його ролі на різних етапах розвитку суспільства, що в кінцевому підсумку збагатить професійну особистість майбутнього фахівця.</p> <p>Основними завданнями вивчення є опанування здобувачами вищої освіти системою знань щодо передумов та першоджерел виникнення бухгалтерського обліку в світі; вивчення еволюції елементів методу бухгалтерського обліку з моменту їх виникнення й до сучасності; вивчення історичних причин виникнення подвійної бухгалтерії та з’ясування її впливу на розвиток облікової процесії в країнах світу; засвоєння загальних методологічних підходів до вивчення облікових систем різних країн та часових періодів; вивчення історії становлення та розвитку бухгалтерського обліку в Україні.</p>
<p>Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle</p>	<p>https://moodle.pdaa.edu.ua/course/view.php?id=6836</p>
<p>Компетен-тності</p>	<p><i>Загальні</i></p> <p>ЗК01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК02. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК04. Здатність працювати автономно.</p> <p>ЗК08. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.</p> <p><i>Спеціальні (фахові):</i></p> <p>СК01 Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці.</p> <p>СК03. Здатність до відображення інформації про господарські операції суб’єктів господарювання в фінансовому та управлінському обліку, їх систематизації, узагальнення у звітності та інтерпретації для задоволення інформаційних потреб осіб, що приймають рішення.</p> <p>СК11. Демонструвати розуміння вимог щодо професійної діяльності, зумовлених необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
<p>Програмні результати навчання</p>	<p>ПР01. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв’язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР02. Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств.</p> <p>ПР03. Визначати сутність об’єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності.</p>

	<p>ПР05. Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств.</p> <p>ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.</p>
Методи навчання	<p>МН 1 (словесні методи: лекція)</p> <p>МН 3 (практичні методи: конспектування, підготовка реферату)</p> <p>МНСР 1 (методи самостійної роботи вдома)</p> <p>МНСР 2 (робота під керівництвом викладача)</p> <p>МНІ 3 (інтерактивні методи: дискусії, організаційно-діяльна гра)</p> <p>МНІ 4 (комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій).</p>
Рекомендовані джерела інформації	<p style="text-align: center;">Основні:</p> <p>1. Кочерга С.В. Теорія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / С.В. Кочерга. Полтава : Інтерграфіка, 2004. 324 с.</p> <p>2. Пасько, Т.О. Історія бухгалтерського обліку [Текст] : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Пасько Т. О. Суми : ВТД «Університетська книга», 2009. 141 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream/123456789/50522/1/Pasko_Istoriia_bukhhalter_skofo_obliku.pdf</p> <p>3. Остап'юк М.Я. Історія бухгалтерського обліку : навч. посіб. / М.Я. Остап'юк, М.Р. Лучко, Й.Я. Даньків. 2-ге вид. виправ. і доповн. Київ: Знання, 2009. 278 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу : https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/9399.</p> <p style="text-align: center;">Допоміжні:</p> <p>1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 лип. 1999 р. № 996-XIV. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14</p> <p>2. Бухгалтерський облік як наука; від основ до наукової картини світу [колективна монографія] / за заг. ред. В. Я. Плаксінка. Київ: «Центр учбової літератури», 2021. 320 с. URL: https://dspace.pdau.edu.ua/bitstreams/ede0634c-4caa-4490-a2d0-12cd60830fb6/download .</p> <p>3. Ліпський Р.В., Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б. Історичні аспекти розвитку обліку та його вплив на економіку Італії кінця середньовіччя. European scientific discussions. Abstracts of the 6th International scientific and practical conference (April 25-27, 2021) Potere della ragione Editore, Rome, Italy. 2021. Pp. 466-471.</p> <p>4. 2. Ліпський Р.В., Мокієнко Т.В., Прийдак Т.Б. Історичні процеси розвитку обліку в США та їх вплив на провідні компанії країни. Modern directions of scientific research development: VIII International scientific and practical conference, Chicago, USA, 26-28 January, 2022</p> <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси мережі Інтернет:</p> <p>1. Бухгалтерський інтернет-портал «(buhgalter.net)» (ТОВ «Видавнича група АС») URL: https://ibuhgalter.net/</p> <p>2. Інтернет-видання Газета «Все про бухгалтерський облік» URL: http://vobu.ua/</p> <p>3. Інтелектуальна бухгалтерська система знань «i.factor.ua» (ТОВ «НВП Фактор») URL: https://i.factor.ua/</p> <p>4. Інформаційний бізнес портал «Бухгалтер24» URL: https://www.buh24.com.ua/</p> <p>5. Український фінансово-бухгалтерський портал «Дебет-Кредит» URL: https://dtkr.ua/</p>
Правила академіч-ної	<p>Документи стосовно академічної доброчесності (про плагіат, порядок здачі курсових робіт, кодекс честі здобувачів вищої освіти) наведені на сторінці</p>

доброчес- ності	університету – https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
----------------------------	--

Структура курсу

Тема	Вид завдань	Години (лек/практ/сам) денна форма навчання
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	4/4/5
Тема 2. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	4/4/10
Тема 3. Становлення бухгалтерського обліку у англослов'янському світі й країнах Азії	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	4/4/10
Тема 4. Історична ретроспектива розвитку обліку як науки та професії у Росії	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	2/4/10
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	2/4/5
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	4/4/10
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	1) опитування; 2) виконання вправ на практичних заняттях; 3) виконання завдань самостійної роботи	2/4/5

Схема нарахування балів

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	опитування	виконання вправ на практичних заняттях	завдання самостійної роботи	
Тема 1. Зародження бухгалтерського обліку та його періодизація. Облікове мистецтво у країнах Стародавнього світу	2	-	8	10
Тема 2. Бухгалтерський облік у країнах Європи (ретроспектива X-XVII століття)	2	5	8	15
Тема 3. Становлення бухгалтерського обліку у англомовному світі й країнах Азії	2	5	8	15
Тема 4. Історична ретроспектива розвитку обліку як науки та професії у Росії	2	5	8	15
Тема 5. Еволюція елементів методу бухгалтерського обліку	2	5	8	15
Тема 6. Історичні аспекти розвитку бухгалтерського обліку в Україні (X-XX ст.)	2	5	8	15
Тема 7. Сучасний етап та перспективи розвитку бухгалтерського обліку в Україні	2	5	8	15
Разом	14	30	56	100